

Sygnatura akt I C 1701/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 4 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Goździewicz

Protokolant: st. sekr. sąd. Blandyna Kaczmarek

po rozpoznaniu w dniu 21 marca 2016 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa **M. M.**

przeciwko **M. S.**

o zapłatę

Nakaz zapłaty wydany przez Sąd Okręgowy w Poznaniu dnia 9 października 2014 r. w sprawie I Nc 265/14 w całości utrzymuje w mocy.

/-/A. Goździewicz

UZASADNIENIE

Dnia 13 sierpnia 2014 r. powódka M. M. wniosła do Sądu Okręgowego w Poznaniu pozew przeciwko M. S. domagając się zapłaty przez niego na jej rzecz kwoty 152.175 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 31 lipca 2013 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenia na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego (k. 1-2). Pismem z dnia 9 września 2014r. pełnomocnik powódki sprecyzował żądanie odsetkowe wskazując, że powódka domaga się odsetek od dnia 1 sierpnia 2014r. (k. 45)

W uzasadnieniu żądania pozwu wskazano, że powódka udzieliła pozwanemu pożyczek w łącznej kwocie 152.175 zł. Na potwierdzenie tego faktu strony podpisały umowę pożyczki z dnia 13.08.2011r., a następnie po wezwaniu do zapłaty, umowę ugody z dnia 13 sierpnia 2013r., w której pozwany uznał roszczenie powódki.

Nakazem zapłaty z dnia 9 października 2014 r., wydanym w postępowaniu nakazowym, Sąd Okręgowy w Poznaniu, uwzględnił w całości żądanie powódki, zasądzając od pozwanego M. S. kwotę 152.175,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego (k. 46).

Powódka domagała się sprostowania nakazu zapłaty w zakresie roszczenia odsetkowego powołując się na fakt, że określenie daty początkowej biegu odsetek wskazany w piśmie z 9.09.2014r. stanowiło omyłkę, a powódce należą się odsetki od 1 sierpnia 2013r. Postanowieniem z dnia 7 listopada 2014r. oddalono wniosek o sprostowanie nakazu zapłaty.

Od powyższego nakazu, w ustawowym terminie, pozwany wniósł zarzuty, domagając się oddalenia powództwa w całości, zasądzenia od powódki na jego rzecz kosztów procesu oraz zwolnienia go z obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od zarzutów. Uzasadniając zarzuty pozwany podnosił, że wysokość kwoty pożyczki określona w pozwie jest inna od sumy przelewów załączonych do pozwu oraz że określona w ugodzie kwota pożyczki jest nieprawidłowa, a także podniósł zarzut nienależnego świadczenia co do kwoty 12.1750 zł. Ponadto pozwany stwierdził, że nie uchyła się

od spełnienia świadczenia na rzecz powódki, ale aktualnie spłacenie w jednorazowej kwocie jest dla niego niemożliwe (k.59-63).

W odpowiedzi na zarzuty pozwanego, dnia 14 lipca 2015 r. powódka podtrzymała swoje żądanie i zakwestionowała twierdzenia pozwanego. Ponadto wskazała, że kwota pożyczki w wysokości 12.175 zł kwestionowana przez pozwanego wynikała z faktu udzielenia pozwanemu kolejnych pożyczek, już po zawarciu pisemnej umowy pożyczki dnia 13 sierpnia 2011 r., która to kwota została uwzględniona w ugodzie zawartej pomiędzy stronami (k. 160-161).

Na rozprawie dnia 17 lutego 2016r. złożył komplet dowodów dokonania przelewów z konta powódki na konto pozwanego na kwotę 12.175 zł. Wobec powyższego pozwany oświadczył, że nie kwestionuje żądania dochodzonego w niniejszej sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Od lutego 2010 r. powódka regularnie udzielała pozwanemu pożyczek w kwotach od 75 zł do 12.000 zł nie zawierając przy tym z pozwanym pisemnej umowy. Kwoty te były przekazywane pozwanemu przez powódkę w postaci przelewów bankowych oraz gotówką.

Dnia 13 sierpnia 2011 r., z inicjatywy pozwanego, strony zawarły umowę pożyczki kwoty 140.000 zł określając, że kwota ta została pozwanemu przekazana w okresie od dnia 15 lutego 2010 r. do dnia 13 sierpnia 2011 r. Pożyczka została udzielona bezprocentowo. W § 2 umowy pożyczki strony określiły, że zwrot pożyczki nastąpi w terminie do dnia 31 lipca 2013 r.

Po zawarciu pisemnej umowy pożyczki w dniu 13 sierpnia 2011 r. powódka ponownie udzieliła pozwanemu kilku pożyczek na łączną kwotę 12.175 zł.

Pismem z dnia 05 marca 2014 r. powódka wezwała pozwanego do dobrowolnego spełnienia świadczenia i zapłaty na jej rzecz kwoty 152.175 zł w nieprzekraczalnym terminie do 11 marca 2014r.

Dnia 13 maja 2014 r. strony zawarły ugodę dotyczącą zwrotu należnego powódce świadczenia z tytułu umowy pożyczki. W umowie tej strony zgodnie oświadczyły, że powódce należna jest kwota 165.345,43 zł (jako należność główną strony wskazały kwotę 152.175 zł, a kwotę 13.170,43 zł określiły jako odsetki liczone od kwoty 152.175 zł od dnia 31 lipca 2013 r. do dnia zawarcia ugody tj. 1 kwietnia 2014 r. Nadto na podstawie ugody, pozwany zobowiązał się do uiszczenia na rzecz powódki kwoty 46.000 zł w terminie do dnia 30 czerwca 2014 r. oraz kwoty 119.345,43 zł w terminie do dnia 31 grudnia 2014 r. Jednocześnie strony w § 5 ww. ugody postanowiły, że w przypadku nieuiszczenia przez pozwanego którejkolwiek z ww. kwot, ugoda przestaje obowiązywać, a cała wierzytelność staje się natychmiast wymagalna (k. 36-38).

Pozwany do dnia dzisiejszego nie zwrócił powódce żadnej kwoty z udzielonych przez nią pożyczek.

Okoliczności bezsporne, a nadto umowa pożyczki k. 29-31, dokumenty przelewów k. 5-28 oraz 194-197, wezwanie do zapłaty z 5.03.2014r. k. 32., ugoda z 15.05.2014r. k. 36-37, częściowo zeznania pozwanego k. 198-200.

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił w oparciu o ostatecznie bezsporne między stronami okoliczności. Po zapoznaniu się z dodatkowymi dokumentami – dowodowymi przelewów na kwotę 12.175 zł pozwany zmienił swoje zeznania i nie kwestionował udzielenia mu przez powódkę dodatkowych pożyczek w wysokości 12.175 zł. Bezsporny był fakt określenia terminu zwrotu pożyczki na dzień 31 lipca 2013r. oraz fakt niedokonania żadnej spłaty i to mimo zawartej w tym przedmiocie ugody. Okoliczności te zostały nadto potwierdzone złożonymi do akt sprawy dokumentami. Strona pozwana nie kwestionowała prawdziwości i wiarygodności dokumentów złożonych przez powódkę oraz ostatecznie nie kwestionowała twierdzeń strony powodowej co do istnienia długu. Pewne rozbieżności w zakresie dat, które wynikały z zeznań pozwanego nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy skoro bezspornie ustalono wysokość zobowiązania i datę zwrotu pożyczki. Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanego, z których miało wynikać, że na dochodzoną pozewem kwotę składają się także odsetki. Nie wynika to z żadnego dokumentu. Przeciwnie umowa ugody odsetki określiła

odrębna kwotą, która nie jest dochodzona w niniejszym postępowaniu. Nadto wskazać należy, że pozwany przyznał, że oprócz przelewów dostawał także od powódki pieniądze w gotówce. Wskazywał, że nie robił żadnej ewidencji kwot uzyskiwanych od powódki i nie wie jaką kwotę uzyskał od niej w gotówce. Nadto zaprzeczał początkowo otrzymaniu dalszych pożyczek w wysokości 12.175 zł udzielonych po sporządzeniu umowy pożyczki, których przekazanie zostało bezspornie wykazane. W tych okolicznościach twierdzenia pozwanego wskazujące na fakt, że w dochodzonej kwocie zawarto także odsetki są całkowicie nieprzekonujące i pozostają gołosłowne.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu powództwo było zasadne i w całości zasługiwało na uwzględnienie.

Z poczynionych przez Sąd ustaleń faktycznych wynika, że powódka udzieliła pozwanemu pożyczek w łącznej wysokości 152.175 zł. Pozwany zobowiązany był do zwrotu całej należności do 31 lipca 2013r.

Zgodnie z art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej ilości. Art. 720 § 2 k.c. stwierdza, że umowa pożyczki, której wartość przenosi pięćset złotych, powinna być stwierdzona pismem. W niniejszej sprawie strony sporządziły pisemną umowę pożyczki potwierdzającą wcześniejsze przekazanie pieniędzy na rzecz pozwanego, a następnie zawarły ugodę, w której zgodnie potwierdziły wysokość udzielonej pozwanemu pożyczki i jednoznacznie określiły termin zwrotu całej należności na dzień 31.07.2013r. W orzecznictwie wskazuje się, że art. 720 § 2 k.c. nie zastrzega dla zawarcia umowy formy pisemnej, a jedynie wymaga, aby w przypadku, gdy wartość pożyczki przenosi 500 zł, została ona stwierdzona pismem (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 13 stycznia 2015 r., sygn. akt I ACa 1348/14). Ustawodawca posłużył się w tym przepisie określeniem "stwierdzenie pismem", a nie zawarcie umowy w formie pisemnej, co wskazuje, że chodzi o istnienie pisma stwierdzającego, że umowa została zawarta. Sama umowa może być więc zawarta w formie dowolnej, nawet ustnie, fakt jej zawarcia powinien być natomiast potwierdzony pismem. Nie ma też żadnych formalnych przeszkód do pisemnego potwierdzenia umowy po jej zawarciu, skoro brak stosownego dokumentu nie powoduje nieważności umowy. Zatem umowa pożyczki dochodzi do skutku przez samo porozumienie się stron. Ewentualne niezachowanie wymaganej art. 720 § 2 k.c. formy pisemnej zawarcia umowy, ma jedynie ten skutek, że sama czynność prawna jest ważna, a ustawodawca nakazuje stosować tylko ograniczenia dowodowe określone w art. 74 § 1 k.c. (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 18 listopada 2013 r., sygn. akt VI ACa 680/13, Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 25 kwietnia 2014 r., sygn. akt I ACa 719/13).

W tych okolicznościach żądanie powódki należało uznać za skutecznie zgłoszone i w pełni uzasadnione. Brak bowiem dokonania jakichkolwiek spłat na jej rzecz, zgodnie z zapisami ugody, pozbawił tę umowę mocy prawnej, w szczególności w zakresie terminów ratalnej spłaty należności.

Powódka, obok zwrotu należności głównej, dochodziła także zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie w zwrocie kwoty pożyczki. Odsetki od udzielonej pożyczki zasądzono zgodnie z żądaniem powódki określonym w piśmie z dnia 9 września 2014 r. Powódka precyzując pozew, wniosła o zasądzenie na jej rzecz odsetek ustawowych liczonych od kwoty 152.175 zł od dnia 1 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty. Mając na uwadze fakt związania żądaniem pozwu oraz okoliczność, że strony określiły termin zwrotu pożyczki na dzień 31.07.2013r. Sąd zasądził odsetki od udzielonej pożyczki jako świadczenia terminowego od dnia 1.08.2014r. (art. 481 k.c.). Jak wskazywano w uzasadnieniu postanowienia z dnia 7.11.2014r. nie było podstaw do sprostowania nakazu zapłaty z uwagi na wskazywaną przez stronę powodową omyłkę w określeniu żądania odsetkowego. Sąd nie uwzględnił również wniosku powódki z rozprawy z dnia 17 lutego 2016 r., w którym strona powodowa domagała się zasądzenia odsetek ustawowych od kwoty 152.175 zł od dnia 1 sierpnia 2013 r., ponownie wskazując na omyłkę pisarską w piśmie z dnia 9 września 2014 r. Oświadczenie to należało zakwalifikować jako ewentualne rozszerzenie powództwa. Zgodnie zaś z przepisem art. 193 § 2¹ k.p.c. z wyjątkiem spraw o roszczenia alimentacyjne zmiana powództwa może być dokonana jedynie w piśmie procesowym. W tych okolicznościach oświadczenie pełnomocnika powódki należało uznać za bezskuteczne. Nadto zgodnie z art. 495 § 2 k.p.c. w toku postępowania, po wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty, nie można występować z nowymi roszczeniami

zamiast lub obok dotychczasowych. Ustawodawca dopuścił taką możliwość tylko w wyjątkowych przypadkach, które w niniejszej sprawie nie wystąpiły.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 496 k.p.c., sąd wyrokiem z dnia 4 kwietnia 2016 r. utrzymał w mocy nakaz zapłaty wydany dnia 9 października 2014 r

O kosztach postępowania w nakazie zapłaty Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 k.p.c. – zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu - zasądzając od pozwanego na rzecz powódki zwrot kosztów sądowych (opłata od pozwu w postępowaniu nakazowym – 1.903 zł) i kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych wraz z opłatą skarbową (3.617 zł). Wobec faktu, że dalsze koszty zostały pomienione przez pozwanego jako stronę przegrywającą proces nie było konieczności zawierania w wyroku dalszych rozstrzygnięć w tym zakresie.

SSO Anna Goździewicz